

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.415/2024/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe.; eljáró jogi képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság (9024 Győr, Szent Imre út 2-4.)
Az alperes képviselője:	dr. Tóth Orsolya kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közszolgálati jogviszonyból származó elmaradt illetmény (megbízási díj) tárgyában indult közigazgatási jogvita (mintaper alapján)
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (8. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott ítélet:	Győri Törvényszék 5.K.700.180/2024/7. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 13.769 (tizenháromezer-hétszázhatvankilenc) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2003. február 1-től körzeti megbízott beosztásban teljesít szolgálatot a helységi Rendőrkapitányság állományában, szolgálatteljesítési helye körzeti körzet. A felperes 2021. február 1. - 2022. augusztus 31. közötti időszakban látott el a körzeti megbízotti körzetén kívüli (a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén) járőr jellegű és egyéb (járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki, átkísérési, kézbesítési, covid ellenőrzési, objektumőri, közlekedési, betöréssel kapcsolatos akciókban való részvételi) feladatokat.

[2] A felperes a rendvédelmi illetményalap 100 %-ának megfelelő megbízási díj iránti szolgálati panaszát az alperes számla számú, helyesen: határozatszámú. számú határozatával elutasította. A rendszerű adatai alapján megállapította, hogy a felperes a 2021. február 1.-től 2022. augusztus 31. ig terjedő időszakban (helyesen: 19 hónap) 108 alkalommal ellátott körzeti megbízotti körzetén kívüli „járőr jellegű” szolgálati feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztása mellett többletfeladatként, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett, az aznapra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtotta végre, mely részére nagyobb leterheltséget, felelősséget nem jelentett; a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdésében meghatározott megbízási esetei nem állnak fenn. Hivatkozott arra, hogy a panasz tárgyát képező időszakban a teljes illetékességi területén 2021. március 7-től 2022. március 31-ig fokozott ellenőrzés került elrendelésre, 2020. március 11-től 2020. június 17-ig, valamint 2020. november 4.-től 2022. május 31-ig különleges jogrend (veszélyhelyzet) lett elrendelve, ezen időszakokban a felperes a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt.

A kereset és a védírat

[3] A felperes a keresetében 2021. február 1.-től 2022. augusztus 31-ig terjedő időszakra (összesen 19 hónap) az alperes kötelezését kérte 550.763 forint elmaradt megbízási díj és annak középídtől (2021. november 16.) számított késedelmi kamata megfizetésére a szolgálati panaszában megjelölt, rendszeresen a működési körzetén kívül ellátott járőri és járőr jellegű többletfeladatokért, melyet keresetleveléhez csatolt kimutatásában részletezett. Keresete jogalapjaként a Hszt. 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjára, (5) bekezdésére, valamint a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4., Kfv.VII.45.156/2021/4., BH2018.259., Kfv.VII.39.246/2020/3. és Kfv.VII.37.193/2020/8. számú ítéleteire hivatkozott. A megbízási díj igényelt havi mértékét az illetményalap 75%-ában, azaz havi 28.988 forintban jelölte meg. Állította, hogy az alperes a körzeti megbízotti beosztása ellátása mellett abba nem tartozó feladatokat végeztetett vele, amiért megbízási díjat nem fizetett. A többletfeladatok ellátása nem felelt meg a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII.9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 21. és 22. pontjainak, mivel a működési körzetéből történő elvonása nem eseti jelleggel történt, a különleges jogrendre és fokozott ellenőrzésekre hivatkozás alaptalan. Ténylegesen nem valósulhatott meg fokozott ellenőrzés, mert nem felelt meg az összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység fogalmának több hónapos, akár fél éves időtartamok folyamán. A KMB Szabályzat a munkáltató számára csak a működési körzetéből történő elvonásra biztosít lehetőséget, nem más beosztás ellátására. Kiemelte, hogy a körzeti megbízott és a járőr különböző beosztások, a KMB Szabályzat és a Járőr és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) alapján a feladatok eltérőek.

[4] Az alperes a védiratában a követelés jogalapját és összecszerűségét is vitatta; elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan legfeljebb a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő mértékű havi megbízási díj megállapítását kérte. A felperes kimutatását tételesen átvizsgálva kiemelte, hogy a peresített időszakban összesen 108 alkalommal látott el működési körzetén kívüli szolgálati feladatokat, amely átlagosan, havi bontásban 5,6 alkalomnak megfelelő szolgálatteljesítést jelentett, ez eseti feladatellátásnak minősül, csekély mértéke megbízási díjat nem alapozhat meg. Másfelől a felperes által ellátott járőrfeladatok nem jelentettek valódi többletmunkát, felelőssége nem volt magasabb szintű, mint az alap munkaköri feladatai, és nem eredményeztek többlett-terhet sem. A két beosztás feladatai nem különböznek lényegesen (KMB Szabályzat 37. pont, illetve 27. pont). A fokozott ellenőrzés, különleges jogrend elrendelésével, illetve a csapatszolgálati tevékenység végrehajtásával összefüggésben kiemelte, hogy a felperes a KMB Szabályzat 21. pont b), c) és e) alpontjai alapján működési körzetéből jogszerűen került elvonásra, melyet alátámaszt a Hszt. preambuluma is. A megbízási díj összecszerűsége kapcsán indokolatlannak találta a minimumértéktől való eltérést, így 19 hónapra számítottan 367.175 forintot tartott a végrehajtott feladatokkal arányosnak.

A mintaper eredménye

[5] A Győri Törvényszék az 5.K.701.208/2022/4-I. számú végzésével elrendelte azon per mintaperben történő elbírálását, a törvényszék a 5.K.701.208/2022. szám alatti mintaperben történő elbírálásra tekintettel az 5.K.700.935/2023/4. alatti végzésével eljárását felfüggesztette.

A mintaper a Győri Törvényszék 5.K.701.208/2022/10. számú, a megbízási díjat és törvényes mértékű késedelmi kamatát, mint marasztalást tartalmazó ítéletével zárult, amelyet a fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 4.Kf.700.436/2023/5. számú jogerős ítéletével helybenhagyott.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 550.763 forint megbízási díjat, és annak 2021. november 16. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 30.000 forint perőltiséget.

[7] Elsőként azt állapította meg, hogy a mintaperben hozott jogerős ítélet a perbeli ügytől jogi és ténybeli szempontból nem különbözik, ezért a perbeli ügyet a mintaper eredménye szerint bírálta el. Megállapította, hogy nem volt vitatott a perben, hogy felperes ellátta illetékességi területén kívül a kimutatása szerinti járőri feladatokat, járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki, átkísérési, kézbesítési, covid ellenőrzési, objektumőri szolgálati feladatokat végzett, továbbá közlekedési, betöréses akciókban is részt vett. Az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. A munkáltatónak az a joga azonban, hogy a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a

felperes kinevezése szerinti beosztását és díjazásra való jogosultságát, a felperest ugyanis a körzeti megbízotti beosztása ellátása alól nem mentesítették. Az állománytáblában rendszeresített beosztáshoz tartozó feladatokat a munkáltató egyoldalúan rögzítheti, azonban ezek meghatározása nem lehet önkényes, csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg a hivatásos állomány tagjának ellátandó feladatait. A következetes kúriai joggyakorlat értelmében a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Kf.VII.39.247/2020/4.). A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott szempontok konjunktívak, tehát a felperest akkor illeti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezési beosztásához tartozó feladatot látott el többletfeladatként (Kfv.VII.39.525/2021/3.). Ha a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult.

[8] A feladatellátás kapcsán a peres felek egyező előadást tettek, a felperesi kimutatás adattartalmát az alperes nem vitatta, a megbízási díj jogalapját ezért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján fennállónak tekintette. A követelésösszezszerűségére vonatkozóan rögzítette, hogy bár a felperes által megjelölt bizonyos időszakokban csak 1-2 alkalommal látott el többletfeladatot, voltak olyan megjelölt hónapok is, amikor jelentős mennyiségű többletfeladatot látott el, mindez kimeríti a rendszeresség fogalmát, amit a Hszt. 71. §-a megkövetel a megbízási díjigény alapjául. A Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére hivatkozással megállapította, hogy a körzeti megbízott a különleges jogrend időszakára is jogosult megbízási díjra, mert nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen vonta el a felperest a munkáltatója a működési körzetéből. Megalapozza a rendvédelmi illetményalap 75%-ában meghatározott megbízási díjigényt az is, hogy a körzeti megbízott feladatai háttérbe szorultak, mivel jelentős időre (évekre, a felperes által megjelölt hónapokra) elvonták a működési körzetéből különböző típusú többletfeladatokra, ami nagyobb megterhelést jelentett, szélesebb szaktudást igényelt, és kifejezetten tiltott feladatra (átkísérés) is irányult.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Állította, hogy az ítélet a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjába és a Hszt. 71. § (5) bekezdésébe ütközik. Ezt támasztja alá a felperes kimutatása, mely alapján a peresített időszakban összesen 108 alkalommal látott el működési körzeten kívüli szolgálati feladatokat, ami átlagosan havi bontásban 5,6 alkalomnak megfelelő szolgálatteljesítést jelent, és a havi szolgálatának megközelítőleg csupán a 40 %-át teszi ki, Ez nem jelent tartós és rendszeres elvonást a körzeti megbízotti feladatokról, sem olyan többlet-terhet, amely a megbízási díj 75 %-os mértékét megalapozná. Álláspontja szerint a jogalap fennállása esetén is legfeljebb a rendvédelmi illetményalap 50 %-ának megfelelő mértékű havi megbízási díj megállapítása lenne elfogadható.

[10] Álláspontja szerint a felperes által ellátott járőrfeladatok valódi többletmunkát, nagyobb leterheltséget nem jelentettek, felelőssége nem volt magasabb szintű. A járőrözés nem kizárólag a járőrszolgálati beosztást betöltő feladata, hanem mindenkié, aki közterületi szolgálatot lát el, márpedig a KMB Szabályzat V. Fejezete és IV. Fejezet 37. pontja szerint a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70 %-ában köteles közterületi tevékenység ellátására. A felperes munkaköri leírásának IV. Fejezet A. m) alpontjára és

tényleges munkavégzésének helyére (Győri -Moson Vármegyei Rendőrkapitányság illetékességi területe) figyelemmel járőrszolgálati feladatai nem tartoztak a KMB Szabályzat 25. pontjában felsorolt tiltott feladatok körébe, a 27. pont pedig megengedi a körzetek közötti átjárást.

[11] A felperes jogszerűen került elvonásra a fokozott ellenőrzés, különleges jogrend elrendelésével működési körzetéből a KMB Szabályzat 21. b), c), e) alpontja alapján eseti jelleggel. A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet elrendelése, meghosszabbítása, továbbá a migrációs helyzet kezelésére irányuló feladatok a rendőrség feladatrendszerét jelentősen átalakították, a teljes személyi állományra jelentős többletfeladat hárult. A hivatásos szolgálati jogviszony különleges közszolgálati jogviszony, a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjaitól a társadalom és a szolgálat magas szintű erkölcsi felelősséget, elkötelezettséget, érték- és normakövetést vár el, melyet a Hszt. preambuluma alapelvi szinten is megfogalmaz. Az ilyen jellegű, az általános működési rendtől eltérő feladatok nem eredményezhetik megbízási díj megállapítását, mivel azok a rendőrség hivatásos állományának szolgálati kötelezettségét képeik. A megbízási díj összegszerűsége kapcsán indokolatlan a minimumértéktől való eltérés. A felperes szakmai felkészültsége, emberi és szakmai tapasztalatai őt egyértelműen alkalmassá tették arra, hogy a kapitányságvezető utasításából fakadó eseti jellegű feladatokat aránytalan sérelem bekövetkezése nélkül ellássa. Ennek megfelelően a rendvédelmi illetményalap 50 %-át kaphatná, mely 19 hónapra számítva 367.175 forint. Hivatkozott a Kúria precedensképes Kfv.37.732/2020/5. ítéletére.

[12] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az alperes a felperesi kimutatást nem vitatta, annak cáfolatára kimutatást nem csatolt, a megbízási díj mértékének mérséklési igényét konkrét ténybeli érvekkel nem indokolta, nem jelölte meg a vonatkozó jogszabálysértést sem.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és jogi indokai

[13] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – nem alapos.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak és a mintaper eredményének figyelembevételével kellő egyéniesítés mellett megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[15] Az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet – jogalapra vonatkozó – anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól, továbbá bár álláspontját kifejtette, de a marasztalási összeg mértékére vonatkozó bírói mérlegelés tekintetében fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a marasztalási összeg leszállítását nem kérte.

[16] Elsőként az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy a mintaper keretében hozott ítéletének mennyiben van kötőereje a fellebbezési eljárásban. A Kp. a mintaperben

hozott ítélet kötőerejéről kifejezetten nem rendelkezik. A Kp. 33. § (2) bekezdésében szereplő rendelkezés szerint amennyiben a mintaperhez képest tény- és jogbeli azonosság van a mintaper után elbírálásra kerülő jogvitánál, a közigazgatási bíróság azt a mintaper eredménye szerint tárgyaláson kívül bírálhatja el. A Kúria a mintaperben hozott – felülvizsgálattal nem támadott – határozattól való eltéréstől szóló 7/2024. JEH (Jpe.IV.60.056/2023/11. számú) határozatában rámutatott, hogy „a jogorvoslat lehetősége a Kp. szerint meghatározott körben megilleti a peres eljárás résztvevőit, a mintaperben hozott ítélet elleni felülvizsgálat elmaradása nem hat ki a mintaperben hozott ítélet alapján hozott további döntésekre. Az ítélt dolog (res judicata) elve nem érvényesülhet egy másik, akár más személyek között folyamatban lévő ügyben. A mintaperrel elérni kívánt hatékonysági, pergazdaságossági szempontok és a perkoncentráció elve az alkotmányos alapjogot nem írja felül, erre figyelemmel a jogorvoslat nem üresedhet ki”. Az ítéltábla szerint azonban a fellebbező fél jogorvoslati joga nem parttalan, fellebbezésében külön ki kell térnie arra, hogy a mintaperben hozott jogerős ítélettől való eltérést mi indokolja, az miben nyilvánul meg.

[17] Az ítéltábla a fent írtakra tekintettel a fellebbezési eljárásra – e körben a megbízási díj jogalapjára – vonatkozóan hangsúlyozza, hogy a mintaperben hozott – a Kúria előtt felülvizsgálati kérelemmel nem támadott – jogerős döntését a mintapertől jogi és ténybeli szempontból nem különböző jelen közigazgatási perben magára nézve irányadónak tartotta. Ennek oka, hogy a fellebbező alperes a perbeli első és másodfokú eljárásban sem vitatta jelen ügy mintaperhez való ténybeli és jogi azonosságát, nem tett előadást arra vonatkozóan, hogy a mintapertől eltérés mutatkozik, melyre figyelemmel a ténybeli és jogi azonosság fennállónak minősül. Az alperes fellebbezésében – a jogalap körében – nem kifogásolt olyan tényállási kérdést sem, melyet az elsőfokú bíróság a mintaperben foglaltaktól eltérően, tévesen értékelt, avagy a mintaperben vizsgált jogkérdéstől eltérően és megalapozatlanul, hibásan vett figyelembe; e körben tanúsított jogsértésre sem hivatkozott. Mindezek következményeként az ítéltábla a megbízási díj jogalapját érintő mintaperben rögzített és a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletben is levezetett jogértelmezést – az abban foglaltak megismétlése nélkül – a jelen perre is irányadónak tekintette. Ebből eredően a másodfokú bíróság – a konkrét tények szintjén – nem látott lehetőséget arra, hogy az alperes megbízási díj jogalapját érintő vitatását ebben a körben másként értékelhesse.

[18] A felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette, tekintettel arra, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes által ellátott feladatok beosztásának részét képezték, illetőleg azok többletfeladat jellege nem támasztható alá. Az ezzel kapcsolatos megállapítások az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartoznak, és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadnak, amely jogértelmezéseket azonban a Kúria már a fellebbezésben felvetett valamennyi jogszabálysértés-állítás esetében elvégezte.

[19] Az anyagi jogszabálysértéssel érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletében – helytállóan – azt tekintette a megbízási díjra alapot adó, beosztástól eltérő többletfeladatnak, hogy a felperes körzeti megbízotti beosztása mellett látta el a járőri és egyéb szolgálati feladatokat huzamosabb időn át, nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, a működési körzetén kívül. A megbízási díjra jogosultság megítélésénél helyesen annak tulajdonított jelentőséget, hogy felperes a körzeti megbízotti szabályzat 21. pont alapján látta-e el e feladatait, a működési körzetéből nem eseti jelleggel, és nem a KMB szabályzatban meghatározott feladatok ellátására kapott utasítást az alperestől.

[20] Azt is helyesen vette figyelembe a tényállás körében, hogy a peres felek egyezően adták elő, hogy a felperes a peresített tárgydőszakban a keresetlevél mellékletében lévő táblázatban megjelölt mértékben és módon látta el vitatott feladatait, ennek a kimutatásnak az adattartalmát az alperes nem is vitatta, megerősítette, hogy a felperes

összesen 108 alkalommal látott el működési körzetén kívüli szolgálati feladatokat, amely átlagosan, havi bontásban 5,6 alkalomnak megfelelő szolgálatteljesítést jelentett.

[21] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó: az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés]. A perben nem volt vitatott, hogy a keresettel érintett időszakban felperes a beosztásához tartozó feladatok ellátása mellett, az alperes utasítása szerint egyes napokon a beosztásához nem tartozó feladatokat látott el többletfeladatként, és az alperes nem igazolta, hogy a felperest felmentette volna eredeti feladatai ellátása alól, ezért az elsőfokú bíróság helyesen a Hszt. 71.§ (5) bekezdése fennállását állapította meg.

[22] A Kúria számos határozatában leszögezte, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör).

[23] Helyesen utalt az elsőfokú ítélet az e körben következetes bírói gyakorlatra, ami szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alaphól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Kf.VII.45.117/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1176). A fentiek alapján helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be.

[24] A Kúria korábbi, szintén közzétett határozataiban (pl.: Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-744, Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. A megbízási díjra jogosultság tekintetében nem annak van jelentősége, hogy a felperes elméleti felkészültsége, valamint szakmai ismeretei és tapasztalatai őt ténylegesen alkalmassá tették-e a kapitányságvezető utasításából fakadó feladatok ellátására, illetve az általa ténylegesen végrehajtott feladatok többletmegterhelést jelentettek-e a számára, vagy aránytalan sérelmet okoztak-e, hanem kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a körzeti megbízotti beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg. A Kúria követendő határozataiban (Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785, Kf.VII.45.004/2022/4. – egyéb normák (az KMB Szabályzat és a Járőr- és Őrszolgálati szabályzat) alapján – a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége tekintetében, az alperes ettől eltérő jogi okfejtése nem fogadható el.

[25] A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.). Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.076/2022/4., Kf.VII.45.006/2022/4.).

[26] A felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az elsőfokú bíróság a becsatolt felperesi kimutatás, valamint alperesi nyilatkozat alapján helyesen következtetett a többletfeladat ellátására. Az elsőfokú bíróság továbbá ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a – beosztásába nem tartozó – járőr- és egyéb feladatokat a körzeti megbízott működési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő jelleggel, rendszeresen végezte, amelyre nem adtak jogalapot a KMB szabályzat alperes által hivatkozott pontjai és a felperes hivatkozott munkaköri leírása sem, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatok. Az alperes által is kimutatott, a peresített időszakban összesen 108 alkalommal a működési körzeten kívül a felperes beosztásához nem tartozó feladatellátás a perbeli időszakot jelentő 19 hónapban havi átlagban 5,6 alkalmat jelent, ami önmagában a feladatellátás visszatérő jellegére, rendszerességére utal. BHGY K-KJ-2022-918) már állást foglalt. A felperest a peresített időszakban havonta rendszeresen – tehát nem eseti jelleggel – osztották be a körzeti megbízotti körzeten kívül járőri és egyéb feladatokra.

[27] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott a KMB szabályzat 21. pont c) alpontja alapján arra, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.005/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-899, Kf.VII.45.007/2022/4 – BHGY K-KJ-2022-898.)

[28] A KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be; a közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB Szabályzat 21-22. pontjában meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. Az alperes azonban nem állította és nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB Szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. A felperest a perbeli időszakban visszatérő rendszerességgel, tehát nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri és egyéb szolgálati feladatokra, amire a KMB Szabályzat nem ad felhatalmazást. Ezért a működési körzeten kívüli járőri tevékenysége a felperest a fokozott ellenőrzés és – ugyanezen indokra alapítottnan – a csapatszolgálati tevékenység végrehajtása esetén is megbízási díjra jogosította.

[29] A közterületi szolgálat fogalmát - szemben a fellebbezésben foglaltakkal - nem értelmezte tévesen az elsőfokú bíróság, a felperes körzeti megbízotti beosztásától eltérő többletfeladat ellátásnak minősülnek alperes utasítása alapján a KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően teljesített rendszeres járőri feladatok felperes működési körzeten kívül, számos

esetben nem is járőrrel, hanem másik körzeti megbízott párjával közösen. A fentiek szerint az elsőfokú bíróság okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérően, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhető, amely a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[30] Az alperesi vitatásra figyelemmel a másodfokú bíróság vizsgálta az elsőfokú mérlegelési tevékenység jogszerűségét. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a megbízási díj mértéke az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthető, a Hszt.71.§ (1) bekezdés c) pontja alapján azért jár, mert a rendvédelmi szerv tagja a beosztásához tartozó eredeti munkaköri feladatoktól eltérő többletfeladatot végez és ezt a többletterhet a Hszt. 71. § (5) bekezdésében a jogalkotó az illetményalap 50-200%-áig terjedő összegű megbízási díjjal kompenzálja. A BMr2. 35. § (6) bekezdése alapján a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletter, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A Kúria számos döntésében kiemelte, hogy a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés az, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kfv.VII.37.780/2020/5.). A mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, annak gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni, valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni, és a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatok egyedi vizsgálata alapján kell arról dönteni, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladatért milyen mértékű megbízási díj jár.

[31] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5. – BHGY K-KJ-2022-1176); amennyiben az alperes nem állapít meg és nem fizet megbízási díjat a felperesnek, a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatja meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését kizárólag azon az alapon nem tartotta megalapozottnak, hogy a körzeti megbízotti szolgálati beosztás magasabb besorolású a járőri, járőrvezetői beosztásnál, ahhoz nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, és többletterhelést sem jelent. Jelen esetben a mérlegelés kereteit a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt 50-200 %-ig terjedő tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg; mely utóbbi norma előírja, hogy a helyettesítési díjat a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésekben foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A mérlegelés akkor okszerű, ha valamennyi mérlegelési szempont a döntés meghozatalánál figyelembevételre kerül. Egyetlen mérlegelési szempont kiragadása (alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladat ellátása) a komplex mérlegelést nem teszi okszerűtlenné, és abból a többletfeladatok nagyságára, valamint az okozott többletterh mértékére vonatkozó következtetés nem vonható le. E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a többletfeladatok mennyiségét, rendszerességét, folyamatosságát, milyenségét értékelte, mely értékelési szempontokra a fellebbezés megalapozott ellenérveket nem hozott fel, azokat nem döntötte meg.

[32] Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással kellett volna

bemutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerúségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek, amely azonban elmaradt.

[33] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, a pertárgyértékhez igazítottan.

[35] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdésében szerint számított 44.061 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[36] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. december 11.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró